

Oponentský posudek diplomové práce Lenky Příplatové „Úleková reakce u osob s latentní toxoplazmózou“.

Výzkum interakce mezi toxoplazmou a jejím hostitelem člověkem se stal v posledních dvou dekádách nejen velmi plodným modelem pro testování tzv. manipulační hypotézy, ale také oblastí výzkumu s možnými praktickými konsekvencemi, např. kvůli vlivu toxoplazmy na zhoršení některých psychomotorických schopností. V posledních letech také zesilují hlasy, které tvrdí, že toxoplazmóza by se mohla významně podílet na rozvoji některých typů schizofrenie. Jedním z poměrně spolehlivých markerů rozvoje psychotických poruch jsou změny v reakčních rychlostech a úlekových reakcích. Zda by k podobnému efektu nemohlo dojít u jedinců nakažených toxoplazmou se zabývá předložená práce Lenky Příplatové, což považuji za skvělou volbu.

Práce se tradičně dělí na teoretickou a empirickou část. Teoretickou část autorka pojímá poměrně široce a zahrnuje oblasti sahající od obecného rozboru manipulační hypotézy přes efekty toxoplazmy na hostitele po schizofrenii a její možnou spojitost s toxoplazmózou. Na takto rozsáhlém poli autorka čtenáře udivuje svými širokými znalostmi z poměrně vzdálených oborů jako je evoluční biologie, parazitologie, behaviorální biologie až po psychiatrii. Jednoznačně tím i prokazuje schopnost kriticky pracovat s odbornou literaturou. Na druhou stranu má takovýto postup i značnou nevýhodu v tom, že některé kapitoly musí být nutně pojednány pouze velmi povrchně (např. o schizofrenii). Vzhledem k tématu empirické části mi není jasné, proč je tolik pozornosti věnováno prepulzní inhibici a ne reakčním časům samotným. Některé technicky laděné úseky by spíše patřily do metodiky. Pasáže o reakčních časech jsou naopak nesystematicky a poněkud redundantně rozloženy na několika místech textu. Také plány na budoucí studie by byly vhodněji umístěny ke konci diskuze. Celkově je teoretická část psána velmi čtivě, ovšem vzhledem k žánru možná až příliš žoviálním stylem. Je dobré vyzdvihnout, že autorka zvolila trnitější cestu a práce je (alespoň co jsem schopen posoudit) až na výjimky psána kvalitní angličtinou. Také po formální stránce je provedena přehledně a bez větších lapsů.

V empirické části práce autorka porovnává pomocí vizuálního a akustického testu reakční rychlosti jedinců nakažených a nenakažených toxoplazmózou. Testy jsou administrovány za dvou podmínek: buď s prepulzním stimulem nebo bez něj. Kvalita této části práce je v příkrém kontrastu k části první. Výsledkům týkajícím se hlavní výzkumné otázky je věnováno pouze 5 (slovy pět) řádek aniž by byly uvedeny výsledky statistického testování. Žádný další pokus o podrobnější analýzu, např. s ohledem na pohlaví, nepřímý odhad délky infekce apod. Navíc celá empirická část práce je postavena pouze na jednorázovém testování jednoho (byť poměrně rozsáhlého) souboru jedinců. V kontextu kvality zpracování tohoto souboru dat se domnívám, že rozsah práce neodpovídá nárokům obvykle kladeným na empirický výzkum na úrovni diplomové práce na PřF UK.

Vzhledem k tomu, že mi je obecně znám rozsah autorčiných výzkumných aktivit a zapálení pro ně, který se navíc pojí s neobyčejným badatelským talentem, je pro mě zcela enigmatické, proč byla práce předložena ve formě takového polotovaru. Bohužel hodnotit musím práci samotnou a tak v této podobě lavíruji mezi známkou dobře až nedostatečně s tím, že finální rozhodnutí nechávám na průběhu obhajoby.

V Praze 8/9/2011

doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D

Otázka do případné diskuze: Proč se autorka domnívá, že v akustickém testu odhaduje úlekovou reakci, když je postavena na vědomé reakci na podnět, zatímco úleková reakce je primárně spojená s autonomními funkcemi?